

надати загальний контекст теми. До того ж є обмеження по часовим рамкам, тобто в ньому недостатньо даних про нещодавні події (останнього одного-двох років).

Тому користуючись ChatGPT варто пам'ятати, що він дійсно може суттєво оптимізувати роботу, але є нюанси: чат не аналізує факти на правдивість; коли надходить запит, він не ставить уточнювальних питань, а намагається вгадати, що малось на увазі; чат-бот не здатен відтворити все те, що може робити людина [2].

Зазначені обмеження вимагають від користувача наявності знань з відповідної теми чи дисципліни, опрацювання додаткових джерел, оскільки лише людина може зрозуміти чи правильну інформацію підібрав ШІ.

Список посилань

1. Візнюк І., Буглай Н., Куцак Л., Поліщук А., Киливник В. Використання штучного інтелекту в освіті. Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems, Березень 2021, с. 14-22, doi:10.31652/2412-1142-2021-59-14-22.

2. Вивчаємо ChatGPT: в Україні з'явився курс для новачків. URL: <https://grade.ua/uk/news/kak-rabotat-s-chatgpt-besplatnyy-kurs-dlya-novichkov/> (дата доступу: 28.09.2023).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-24>

ДОБРОЧЕСНІСТЬ І АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Бусарова Т. М.

*кандидат фізико-математичних наук, доцент,
доцент кафедри вищої математики*

*Український державний університет науки і технологій
м. Дніпро, Україна*

В цьому есе мова піде про добротність і академічну добротність. Чи зв'язані ці поняття? А якщо так, то яким чином? Яке поняття є більш важливим?

Мені здається, що добротність більш широке поняття, ніж академічна добротність. Тобто, якщо перейти на мову математики і

позначити: доброчесність множиною X ; академічну доброчесність – множиною Y . Тоді $Y \in X$.

Заглянемо у Вікіпедію і знайдемо походження слова і визначення доброчесності [1]. Доброчесність – церковнослов'янське: Ціломудрія, моральна і тілесна Чистота та Невинність.

Якщо розглянути поняття доброчесності з точки зору етики, то: доброчесність – готовність і здатність людини у своїх діях дотримуватись принципів добра і справедливості, відповідальності за свої вчинки.

А тепер прочитаємо статтю 42 закону України «Про освіту» що таке академічна доброчесність [2]: «Академічна доброчесність це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватись учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових творчих досягнень».

З наведених означень ясно, що обидві категорії призначені для виховання людини. І починати потрібно з виховання доброчесності. Принципи, які закладені в поняття доброчесності завжди допомагали людям співіснувати і розвиватись. Доброчесність неможливо нав'язати законом, або якимись формальними правилами. Бо доброчесність – це єдино вірний спосіб життя.

Виховувати доброчесність в людині потрібно з самого початку її життя. А хто повинен виховувати доброчесність? Ясно, що батьки дитини. І тут дуже важливий такий принцип виховання: не проповідувати, а подавати власний приклад. Тобто вчити дитину доброчесності і самим дотримуватись цих принципів. У дітей не може бути сумнівів щодо доброчесності батьків. Тоді дитина, яка прийде до школи буде знати «ази» доброчесності, і це буде сприяти засвоєнню вже академічної доброчесності.

І тут «естафету» виховання академічної доброчесності повинні підхопити вчителі шкіл (ліцеїв, гімназій). Якщо все це буде виконано, то юнак або дівчина, які прийдуть навчатися до університету, безумовно будуть притримуватись принципів академічної доброчесності (не списувати, не завантажувати чужих рефератів, тощо).

Але, на жаль, на мій погляд (а я викладаю математику вже багато років) такий «ідеальний» варіант я зараз можу зафіксувати приблизно у 70% студентів.

А що ж не так у останніх 30% студентів? Напевно ланцюжок виховання доброчесності, а потім академічної доброчесності десь розірвався. Крім того, дистанційне навчання не сприяє вихованню академічної доброчесності. Моя особиста думка: викладач, віддалений

від студентів, не має такого тісного спілкування, ніж коли студенти знаходяться в аудиторії, де викладач може «зазирнути у вічі» кожному.

І все ж, що робити викладачам університетів та академій? Виховувати у студентів академічну доброчесність, тобто говорити про академічну доброчесність як невід'ємну частину досягнення успіху у подальшому житті, адже в глобалізованому світі успіх і кар'єра вибудовується тільки завдяки одержаним знанням та інноваціям.

Тобто студента з перших днів навчання потрібно переконувати в тому, щоб він без роздумів вибирав шлях академічної доброчесності. І тут дуже важлива відповідна мотивація. Освіта – це основа інтелектуального, духовного і культурного розвитку особистості. Мета освіти – всебічний розвиток людини, її талантів, творчих здібностей. Якісна освіта необхідна для самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які спрямовують свою діяльність на користь суспільству для забезпечення розвитку України. Якісну освіту студент може отримати тільки тоді, коли усвідомить, що тільки опанування дисциплін, які прописані в освітній програмі, тільки наполеглива праця допоможуть одержати відповідні результати. Викладач не повинен приховувати той факт, що опанування дисциплін за умови дотримання академічної доброчесності – це тяжка праця, але і результат буде вагомим! Студент, який порушував академічну доброчесність, одержить диплом з мінімальними знаннями по спеціальності і залишиться незатребуваним фахівцем. Студент, який не порушував академічну доброчесність, одержить фундаментальні знання, які будуть запорукою його кар'єрного росту.

Нарешті додаю, що в умовах дистанційного навчання, крім самих принципів академічної доброчесності, які викладач повинен повторювати студентам (в різних варіаціях), сформульована ціла низка вимог до студентів, щодо перевірки їх академічної доброчесності. Але це вже інша тема, якої я торкатися в цьому есе не буду.

Підведемо підсумки: доброчесність і академічна доброчесність мають тісний зв'язок. І академічна доброчесність є частиною більш широкого поняття доброчесності. Виховання доброчесності потрібно починати з самого малого віку. І тоді школяр, а потім і студент будуть дотримуватись вимог академічної доброчесності

Список посилань

1. Доброчесність // Вікіпедія: вільна енциклопедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Доброчесність> (дата звернення 10.09.2023).
2. Про освіту. Закону України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення 10.09.2023)